

Wie is die koelste?

As jy diep in die bos toer, is 'n goeie yskas die verskil tussen lekker braaitjops en vrot vleis vir die jakkalse. Ons het ses veldyskaste vir 'n week lank getoets. Hier is die resultate.

Diep in die bos voor die vuur is daar min dinge so lekker soos 'n koue enetjie in jou hand, veral ná 'n moeilike dag op 'n taai roete. En om later vars vleis op die

kole te kan gooい, is net so belangrik vir vrede by jou kampplek.

Maar as jou plaaslike supermarket 900 km suid lê, moet jy jou eie bier en vleis kan koud hou. Daarvoor het jy 'n yskas nodig.

Om te toets watter yskas die taak die beste gaan verrig, het ons die groot name mekaar die stryd laat aansê. Uit die ses kandidate het 'n hele paar redelik goed doen, maar net een kon die wenner wees.

DIE TOETS

Ons het probeer om dieselfde groottes van elke vervaardiger te kry, maar waar voorraadtekorte en die beskikbaarheid van groottes ons in die wiele gery het, het ons die naaste grootte gekry.

Die toets is in 'n pakkamer uitgevoer waar 'n konstante temperatuur gehandhaaf word. Elke yskas is dus in dieselfde omgewing op dieselfde tyd getoets, wat die uitslae meer vergelykbaar maak. Waar die yskas groter of kleiner as die gemiddeld is, word dit ook genoem.

LEË TOETS

AS DIE BIER OP IS

Die heel eerste toets is met leë yskaste gedoen. Elke yskas is 'n paar uur lank laat oopstaan sodat die temperatuur binne en buite so gelyk as moontlik kon wees.

Ons het 'n termometer met 'n sensor aan 'n dun draadjie in elke yskas gesit en die yskas se deur is nooit tydens die toets oopgemaak nie. Ons het ook die sensor so naby as moontlik aan die middel van die yskas se vrieskompartement laat hang.

VRIESTOETS

AS DIE VLEIS IN IS

Vir die volgende toets het ons vier 1 liter-melkbottels vol water in elke yskas gesit. Die termometer se sensor was in een van die bottels in elke yskas. Die doel van die toets was om te meet hoe lank dit neem voor die water heeltemal gevries is en ook om te toets wat yskas se kompartement die koudste word.

Ons het ook gekyk hoe vinnig die yskaste vriespunt bereik.

Die yskaste is drie dae lank gelos om te vries en daarna het ons hulle afgesit. Die doel van hierdie toets was om te kyk watter een sy temperatuur die langste hou.

Een laaste data wat ons gemeet het, is die temperatuurdaling – van die begin-temperatuur tot die laagste temperatuur wat die yskas kon bereik.

BISMARCK 60 LITER

Die buiteperd

Bismarck-yskaste is taamlik onbekend. Hulle word net deur een man van Durbanville in die Wes-Kaap ingevoer en is aanlyn beskikbaar. Die yskaste het dus nie 'n nasionale netwerk van verspreiders nie. Jy sal moet besluit of jy die risiko wil loop om 'n yskas te koop sonder 'n nasionale ondersteuningsnetwerk. Maar ongeag daarvan is die konstruksie stewig. En al staan hy nie uit bo ander yskaste wat verrigting betref nie, maak sy prys hom 'n kandidaat vir 4x4-beginners.

WAARDE
VIR
GELD!

LEË TOETS: Hy't vinnig weggespring en binne 'n halfuur het die temperatuur met amper 30°C gedaal. Daarna het dit konstant gebly. Die Bismarck het uiteindelik die grootste daling in temperatuur van begin tot einde van al die yskaste gehad.

VRIESTOETS: Hier het hy gesukkel deur die hoogste temperatuur van al die yskaste te handhaaf en die langste te neem om vriespunt te bereik. Dit is cok die hoogste yskas van almal, so dit kan lol in die kajuit.

MIN. TEMP (leë toets): -23,3 °C

MIN. TEMP (vriestoets): 0,1 °C

TEMP. DALING (leë toets): 41,1 °C

TEMP. DALING (vriestoets): 18,7 °C

RANGORDE TOT VRIESPUNT: 6de

KAPASITEIT: 60 liter

GEWIG: 20kg

DIMENSIES (wydte x diepte x hoogte):

660x530x570 mm

KOMPRESSOR: Sikelan

PRYS: R6 700 (aflewering uitgesluit)

KONTAK: CampFridge ☎ 083 327 6193;

✉ info@campfridge.co.za

pas as sy groter mededingers, vaar hy glad nie sleg nie.

MIN. TEMP (leë toets): -21,4 °C

MIN. TEMP (vriestoets): -0,3 °C

TEMP. DALING (leë toets): 38,8 °C

TEMP. DALING (vriestoets): 16,9 °C

RANGORDE TOT VRIESPUNT: 5de

KAPASITEIT: 32 liter

GEWIG: 18,5kg

DIMENSIES: 585x350x530 mm

KOMPRESSOR: Danfoss

PRYS: R6 770 (Kaapstad); R6 900 (Menlyn)

KONTAK: Safari Centre Kaapstad ☎ 021

595 3910; Menlyn ☎ 012 348 3253,

ENGEL 60 LITER

Almal se Engel

As jy vir 'n gesoute 4x4-eienaar vra watter kampyskas in sy ryding staan, is die kans goed dat 'n Engel. Hierdie Australiese handelsmerk is so deel van die 4x4-wêreld

soos Toyota of Land Rover.

Maar die verrigting is nie heeltemal op 'n gelykevlak met die res nie. En dit laat 'n mens wonder, word die Engel gekoop vir sy vermoë, of vir sy naam? Dat 'n Engel 'n betroubare yskas is, is egter nie te betwyfel nie. Gaan kyk gerus by die volgende 4x4-byeenkoms watter yskas agter in daai omie se ou, gehawende Land Rover staan.

LEË TOETS: Met die leë toets het die Engel heel goed begin, maar het gou sy piekverrigting bereik. Daarna het die meeste van die ander yskaste hom verbygasteek. Die temperatuurdaling tydens hierdie toets was dus die minste vir die Engel. En dit tel teen hom.

VRIESTOETS: Tydens die vriestoets het die Engel effens beter gevaa, maar steeds nie uitgestaan as 'n wenner nie. Toe die

temperatuur gemeet is nadat die deur oopgeroep is aan die einde van die toets, was die temperatuur binne-in die Engel die hoogste van almal. Dit het ook na 36 uur die hoogste temperatuur gehad, maar het goed gehou tot op die 24 uur-merk.

MIN. TEMP (LEË TOETS): -18,3°C

MIN. TEMP (VRIESTOETS): -0,1°C

TEMP. DALING (LEË TOETS): 30,8°C

TEMP. DALING (VRIESTOETS): 16,8°C

RANGORDE TOT VRIESPUNT: 4de

KAPASITEIT: 60 liter

GEWIG: 33 kg

DIMENSIES: 441 x 790 x 490 mm

KOMPRESSOR: Sawa Fuji Swing Motor

PRYS: R10 995 (belasting uitgesluit)

KONTAK: 4x4 Megaworld – Menlyn 01012 348 0826; Kaapstad 021 511 3350

WAT VAN KRAG?

In vorige toetses is yskaste se kragverbruik gemeet om uit te vind watter een die minste krag oor 'n sekere tydperk gebruik. Vir hierdie toets is kragverbruik egter nie gemeet nie. Die veranderlikes van yskas tot yskas en kragbron tot kragbron (as dit diepsiklusbatterye is) is daarvoor eenvoudig te groot.

Die kenners beweer dat selfs al kry jy ses batterye wat op dieselfde dag gemaak is uit dieselfde fabriek, daar steeds 'n verskil in kraglewinging tussen hulle sal wees.

'n Ander faktor om in berekening te bring is die feit dat die verskil in kragverbruik tussen yskaste wat min of meer dieselfde kapasiteit het, byna weglaatbaar klein is.

Die meeste van vandag se kampyskaste is ontwerp om met min of meer dieselfde hoeveelheid krag te werk. Of jy nou elke 48 of 50 uur jou bakkie se enjin moet aanskakel om die batterye te laai, maak nie so 'n groot verskil nie.

Ook, as jy nou uitvind jou yskas gebruik meer krag, kan jy seker maak jy het genoeg kapasiteit om krag op te wek en langer te hou. Die punt is, jy kan altyd 'n plan maak om jou yskas se kragtoevoer aan die gang te hou.

ARB 60 LITER

Die ander Aussie

ARB is 'n bekende Australiese handelsmerk wat ook kompressors, bosbrekers, herwinningstoerusting en vele meer maak. Die yskas het nie gesukkel nie – al het hy nie te goed in die leë toets gedoen nie, het hy steeds presteer in die vriestoets. Dis nie 'n slechte kopie nie – al is dit die duurste yskas in die toets.

LEË TOETS: Hoë temperature en 'n relatiewe gemiddelde vertoning beteken die ARB het glad nie sy naam en prys gestand gedoen nie. Maar hy was ook nie die swakste yskas van die lot nie.

VRIESTOETS: Met die vriestoets het

die ARB weer punte gewen: Hy het die laagste algemene temperatuur bereik en ook 'n paar van die heel laagste lesings gemeet. Sy bokstemperatuur het ook die meeste gedaal van al die yskaste. En nadat hy vriespunt bereik het, het die temperatuur aanhou daal. Dit was die laagste temperatuur toe ons die yskaste afgeskakel het.

MIN. TEMP (LEË TOETS): -20,5°C

MIN. TEMP (VRIESTOETS): -6,4°C

TEMP. DALING (LEË TOETS): 31,3°C

TEMP. DALING (VRIESTOETS): 24,7°C

RANGORDE TOT VRIESPUNT: 3de

KAPASITEIT: 60 liter

GEWIG: 24,5 kg

DIMENSIES: 450 x 845 x 428 mm

KOMPRESSOR: Danfoss

PRYS: R11 655 (belasting uitgesluit)

KONTAK: 4x4 Megaworld – Menlyn 01012 348 0826; Kaapstad 021 511 3350

SNOMASTER 75 L

Local is lekker

SnoMaster is 'n plaaslike handelsmerk wat in Gauteng aanmekaar gesit word. En Suid-Afrikaners kan met reg trots voel op hierdie produk. Selfs al is dit die grootste yskas wat ons toekennig het, het hy 'n paar van die meer bekende handelsmerke uitgestof. Onthou ook dat die SnoMaster- en Kellerman's-yskaste uit dieselfde fabriek kom en eintlik dieselfde produk is. Dis net die handelsmerk wat verskil.

LEË TOETS: Die SnoMaster se vertoning tydens die leë toets was nie van uitstaande gehalte nie, maar dit het ook geen van die swakste lesings gekry nie. Hy het net so vinnig soos sy mededingers sy laagste temperatuur bereik en dit ook net so goed gehou.

VRIESTOETS: Naas die ARB is die SnoMaster

die enigste ander yskas waarvan die temperatuur merkbaar aanhou daal het nadat hy vriespunt bereik het. Wat ook uitgestaan het, is dat die temperatuur steeds onder vriespunt was 36 uur nadat die yskas afgeskakel is. Daarom kry die SnoMaster ons toekenning "koel kalant".

MIN. TEMP (leë toets): -22,7 °C
MIN. TEMP (vriestoets): -1,1 °C
TEMP. DALING (LEË TOETS): 35,9 °C
TEMP. DALING (VRIESTOETS): 18,5 °C
RANGORDE TOT VRIESPUNT: 2d

KAPASITEIT: 75 liter

GEWIG: 24,5kg

DIMENSIES: 450x715x595 mm

KOMPRESSOR: Danfoss/Secop

PRYS: R9 000

KONTAK: Outdoor Warehouse

0800007261

"Vries jou kos reeds by die huis. Dit sal help om die ander goed kouer te hou en die yskas minder hard laat werk."

HOU HOM KOUER, VIR LANGER

HIER'S 'N PAAR WENKE OM JOU YSKAS VIR LANGER KOUD TE HOU EN KRAG TE SPAAR.

1 WEES VINNIG
As jy iets uithaal, doen dit vinnig. Maak die yskas net vir 'n paar sekondes oop sodat die koue nie alles ontsnap nie.

2 VRIES VOOR JY PAK
Vries jou kos reeds by die huis. Dit sal help om die ander goed kouer te hou en die yskas minder hard laat werk.

3 BOU 'N LEGKAART
Probeer inhoud pak wat vierkantig of reghoekig is. Hoe minder oop spasie tussen items, hoe meer effektief werk die yskas.

4 VAT 'N WINGMAN
Gebruik 'n koelboks met gevriesde blou yskubies wat jy oornag in die yskas vries om jou koeldrank bedags koud te hou. Dan maak jy die yskas minder gereeld oop.

5 MAAK 'N SPYNSKAART
Beplan jou etes vooruit en pak die yskas so, van bo na onder. Só kan jy net elke dag die boonste goed uithaal as jy begin kosmaak.

NATIONAL LUNA 'n Plaaslike staatmaker

National Luna, wat sedert 1993 yskaste in Suid-Afrika bou, se 55-liter-model het in byna alle toetse kop en skouers bo die res uitgestaan. Hy het die laagste temperatuur in die leë toets, sowel as die waterviestoots behaal.

Al is hy effens kleiner as die deursnee 60-liter-yskaste wat ons getoets het, is die verskil nie só groot dat hy soveel beter moes doen nie. En soos Johan Kellerman van Safari Centre in die Kaap voorspel het toe ons die yskas gaan oplaai het, het hy toe vrek goed gevaaar.

LEË TOETS: Die ander yskaste moes almal net toekyk hoe die National Luna die leë toets wen. Met elke temperatuurlesing was syne die laagste; so ook die minimumtemperatuur en die temperatuur aan die binnekant van die yskas net nadat die deur oopgemaak is.

VRIESTOETS: Hier was dit dieselfde

storie. Hy't vriespunt die vinnigste bereik en, naas die ARB en SnoMaster, ook sy koue die langste behou nadat hy afgeskakel is. Nadat die yskas oopgemaak is net voordat dit afgeskakel is, was die temperatuur binne-in die yskas 'n hele paar grade laer as die res.

Dis sonder twyfel die yskas wat die beste in hierdie toetse gevaaar het, en die algehele wenner in dié yskastotoets.

MIN. TEMP (leë toets):

-30,1°C

MIN. TEMP (vriestoets):

-0,2°C

TEMP. DALING (leë toets):

39,3°C

TEMP. DALING (vriestoets):

16,7°C

RANGORDE TOT

VRIESPUNT: 1ste

KAPASITEIT: 55 liter

GEWIG: 22,4kg (aluminium)

DIMENSIES: 425x750x535mm

KOMPRESSOR: Danfoss

PRYS: R9480 (Kaapstad); R9 700 (Menlyn)

KONTAK: Safari Centre Kaapstad 021 595 3910; Menlyn 012 348 3253.

experience His beauty

Dink lig • Dink kompak • Dink 4x4 • Dink 10 minute-opstel

Dit is die slim veldkaravaanoplossing wat die avonturier geleentheid bied om afgeleë paaie aan te durf met sy unieke 4x4-sleepwa/karavaan-kombinasie.

www.bushlapa.com

Paarl: 021 870 1277

Pretoria: 076 020 5481